

Klimatkontrakt 2030

Mellan Lunds kommun och myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket och
Trafikverket samt Viable Cities

VERSION 2021

Innehållsförteckning

1.	Syftet med Klimatkontrakt 2030.....	4
2.	Parter	4
3.	Kommunens åtaganden.....	4
3.1.	Kommunens klimatmål	4
3.2.	Strategi.....	5
3.3.	Organisation och ledning.....	5
3.4.	Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare	6
3.5.	Klimatinvesteringsplan	7
3.6.	Digitalt stöd för genomförandet.....	7
3.7.	Regionalt, nationellt och internationellt innovationsnav för klimatneutrala kommuner.....	7
3.8.	Klimatanpassning	8
3.9.	Klimatsmart mobilitet.....	8
3.10.	Rapportering och uppföljning.....	8
4.	Viable Cities åtaganden	8
4.1.	Bättre regler.....	9
4.2.	Innovationer	9
4.3.	Samordnad finansiering.....	9
4.4.	Uppbackning inför EU-finansiering.....	10
5.	Myndigheternas åtaganden.....	10
5.1.	Samordning kring lärdomar och regelverk	10
5.2.	Forskning, innovationer och utveckling.....	11
5.3.	Samordnad finansiering.....	11
5.4.	EUs ramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa.....	11
6.	Strategiska utvecklingsprojekt 2022.....	11
6.1.	Systemdemonstration	11
6.2.	Regionalt klimatkontrakt	12
6.3.	Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt.....	12
7.	Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering.....	13
7.1.	Viktigaste uppdateringar för kommunen	13
7.2.	Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen	13
7.3.	Viktigaste uppdateringar för Viable Cities.....	14

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna.....	14
8. Kontraktet.....	15
Bilaga 1 – länkar till dokument	

1. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med detta Klimatkontrakt är att öka tempot i klimatomställningen i städer till 2030 inom ramen för Agenda 2030 och samtidigt bidra till återhämtningen i svensk ekonomi i kölvattnet av corona-pandemin. Klimatkontraktet uttalar parternas avsikt att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Klimatkontraktet ger även Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städernas klimatomställning. Detta ska uppnås genom ömsesidiga och långsiktiga åtaganden om insatser från de undertecknande statliga myndigheternas, innovationsprogrammet Viable Cities och kommunens sida enligt följande.

2. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Lunds kommun.
- Myndigheterna: Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Verket för innovationssystem (Vinnova), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Tillväxtverket och Trafikverket.
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

3. Kommunens åtaganden

3.1. Kommunens klimatmål

Lunds kommuns hållbarhetspolicy, antagen 2020-08-27, tydliggör Lunds kommuns förhållningssätt till Agenda 2030 och de globala målen samt definierar principer för hållbar utveckling. Policyn är en vägledning i förverkligandet av kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

- Lunds kommun är ledande inom hållbar utveckling
- Kommunkoncernen arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar hållbarhetsarbetet med hög kunskapsnivå
- Kommunkoncernen arbetar innovativt, målinriktat och systematiskt för en hållbar utveckling
- Kommunkoncernen samverkar aktivt med andra offentliga aktörer, lärosäten, näringslivet och civilsamhället för att utveckla det hållbara samhället
- Kommunkoncernen arbetar transparent och kommunicerar såväl internt som externt för att engagera medborgare och medarbetare i Lunds kommun

Policyn konkretiseras i kommunens program och planer som exempelvis program för social hållbarhet och program för ekologiskt hållbar utveckling.

Lunds program för ekologiskt hållbar utveckling 2021-2030, LundaEko III beslutades av kommunfullmäktige 2021-06-22. Programmet innehåller den övergripande målsättningen för kommunens klimat- och miljöarbete och utgår ifrån Nationella miljö kvalitetsmål, Agenda 2030, Lunds vision och kommunens ledningsprocess. Lundaeko innehåller följande övergripande mål:

- År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring¹ (Mål 3)
- Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 65% till 2025 och med minst 80% till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll. (Mål 3.1)
- År 2030 är Lunds kommun en föregångare och förebild inom hållbar stads- och landsbygdsutveckling. (Mål 4)
- Lunds kommun har år 2030 etablerat sig som en föregångare inom cirkulärt och klimatneutralt byggande och anläggningsarbete. Utsläppen från byggsektorn ska halveras till 2025 och vara nettonoll 2030 (Mål 4.1)
- År 2030 konsumerar och produceras det mer cirkulärt i Lunds kommun. Det ska vara lätt att göra rätt. (Mål 1)

Lunds kommun har även undertecknat det nya **Borgmästaravtalet 2050** för klimat och energi (2021-10-07). Kommunen förbinder sig där att ha ambitiösa klimatmål, strategier för minskade utsläpp och klimatanpassning samt att rapportera framsteg i arbetet enligt en global standard.

3.2. Strategi

För att nå målen säkerställer Lunds kommun genom LundaEko-processen att programmet genomförs på ett effektivt sätt. Koncernövergripande handlingsplaner såsom energiplan, avfallsplan och strategin för ett miljöanpassat transportsystem (LundaMaTs) bidrar till att nå beslutade klimatmål. Översiktsplanen har tydliga hållbarhets- och klimatmål som bidrar till hållbar planering av staden. Utöver detta har Lunds kommun bland annat ett ramverk för gröna obligationer som är vägledande för hållbara investeringar.

Kommunen arbetar aktivt med externa aktörer genom samverkan, nätverk och extern finansiering för att engagera alla delar av vårt samhälle i arbetet med att nå klimatmålen.

3.3. Organisation och ledning

Kommunen har genom sina olika roller- som lokal demokratisk företrädare, planmyndighet, tillsynsmyndighet, mark- och fastighetsägare, huvudman för skolor etcetera en viktig roll att leda

¹ Med klimatneutralitet är vår utgångspunkt det geografiska området Lunds kommun. De territoriella utsläppen av växthusgaser ska minimeras. Fossila bränslen fasas ut och övriga utsläpp minimeras. Återstående utsläpp hanteras med kolsänkor inom kommunens gränser. Lunds kommun använder sig inte av kompensation utanför kommunens gränser.

klimatombställningen. Lunds kommuns helägda bolag är sedan december 2019 samlade i en bolagskoncern under moderbolaget Lunds Rådhus AB. Det möjliggör en tydligare styrning och ett enhetligt miljö- och klimatarbete.

Lunds kommun var 2018 först i landet med att inrätta ett lokalt klimatpolitiskt råd. Rådet består av representanter från Lunds universitet och SLU och dess uppdrag är att granska kommunens arbete för minskad klimatpåverkan och klimatanpassning. Rådet ska också föreslå förbättringar som bidrar till att kommunen når sina klimatmål i en årlig rapport som de överlämnar till kommunstyrelsen.

Dialog och samverkan är en naturlig del av Lunds kommuns styrning. Några exempel är Lunds ungdomspolitik med ungdomsombud och ungdomsting vilket ger unga möjlighet att göra sin röst hörd och påverka beslut. Det kommunala studentrådet är ett annat viktigt forum för dialog mellan kommunpolitiker och studenter vid Lunds universitet.

Lunds kommun tar en ledande roll i arbetet med att engagera hela staden och alla viktiga intressenter i klimatombställningen. Inom det pågående projektet Klimatneutrala Lund 2030 steg 2 analyseras vilka nya arbetssätt som kan krävas för att nå nya nivåer i detta arbete.

3.4. Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare

Lunds kommun har en bred uppbackning från ovanstående aktörer när det kommer till att ta sig an klimatutmaningen på allvar och samverkar genom nätverk och projekt. Några exempel redovisas nedan:

- Lunds kommun samverkar med näringslivet, bland annat genom innovationsplattformen Future by Lund som drivs av Lunds kommun tillsammans med partners från universitet, organisationer och näringsliv.
- Lunds Klimatallians samlar företag som arbetar aktivt med klimatfrågan i ett nära samarbete med Lunds universitet och Lunds kommun. Genom klimatalliansen har ett 20-tal företag åtagit sig att bidra till att nå Lunds klimatmål.
- Lunds kommun arbetar i nära samverkan med Lunds universitet för att utveckla Lund till ett levande, ledande och attraktivt kunskapscentrum. Samverkansavtalet från 2019 fastställer att kommunen och universitetet ska driva utvecklingen tillsammans inom stadsutveckling, näringsliv och innovationssystem samt studentsamverkan. Det lokala klimatpolitiska rådet, den gemensamma Hållbarhetsveckan, Miljöbron Skåne och en rad gemensamma forskningsprojekt är exempel på ett väl utvecklat samarbete.
- Lunds kommun har en överenskommelse med idéburen sektor. Överenskommelsen bidrar till att öka föreningars, organisationers samt enskilda Lundabors engagemang och medverkan i demokratiska processer och samtal.

Kommunen utvecklar former för samverkan med medborgare, näringsliv och akademi inom ramen för Klimatkontraktet och projektet Klimatneutrala Lund 2030.

3.5. Klimatinvesteringsplan

Lunds kommun ser klimatomställningen som en möjlighet för grön återhämtning av samhället och kommer att arbeta vidare med processen att ta fram en klimatinvesteringsplan. Inom hållbara finanser utvecklar kommunkoncernen arbetet med gröna obligationer och hållbara finansieringsformer.

3.6. Digitalt stöd för genomförandet

Lund har ett väl utbyggt sensornätverk för att underlätta IoT-lösningar i den smarta staden. Utvecklingsarbete pågår för att utveckla en digital tvilling för staden och stärka arbetet med GIS-analys i den fysiska planeringen. I Lunds näringsliv finns flera ledande företag inom området smarta städer och digitalisering.

Lunds kommun kommer att använda sig av digitala verktyg för att tillsammans med andra näringslivsaktörer påskynda utvecklingen för att bli en klimatneutral stad 2030. Några av utvecklingsområdena är visualisering av mål, åtgärder och data samt stöd för dialog och medborgarengagemang.

3.7. Regionalt, nationellt och internationellt innovationsnav för klimatneutrala kommuner

Lund har unika tillgångar med Sveriges största forskningsanläggningar European Spalliations Source (ESS) och MAX IV-laboratoriet. De kommer att bidra till världsledande forskning inom material-, energi- och miljövetenskap. Anläggningarna bidrar även till den stadsutveckling som sker i nordöstra Lund med forskarbyn Science Village och Brunshög där innovativa och nyskapande lösningar testas i full skala. Ett exempel är ”forskningen värmer staden” genom att restvärmen från forskningsanläggningarna tas till vara i det lågtempererade fjärrvärmenätet.

Lund har en lång tradition av innovation och starka nätverk mellan universitet, offentlig sektor, näringsliv och samhället i övrigt. Regionen är dynamisk och det finns starka innovationsmiljöer såsom Ideon Science Park, Medicon Village och en rad inkubatorer som bidrar till att forskningresultat skapar tillväxt och nya företag.

Genom att erbjuda stadens infrastruktur och verksamheter som testbädd bidrar kommunen till utveckling av nya och innovativa lösningar inom energiteknik, IoT, transport- och mobilitetslösningar.

Lund är en internationell stad och har ett väl utvecklat samarbete med andra städer genom nätverk och projekt. Genom samarbete med GreenTech Village/ Cleantech Scandinavia stärker Lund sin position som ett internationellt nav för innovativa bolag inom energi och miljöteknik.

På den regionala arenan är Lund tillsammans med Malmö och Helsingborg viktiga parter i innovationsarbetet. Genom FIRS – forsknings- och innovationsrådet i Skåne samlas näringsliv, akademi och offentlig sektor för att samordnat driva arbetet inom bland annat smarta hållbara städer. I det gränsöverskridande samarbetet Greater Copenhagen, där regioner och kommuner på

svensk och dansk sida samarbetar, har en Green Charter tagits fram för att gemensamt utveckla regionen mot en hållbar tillväxt.

Klimatkontraktet med Viable Cities kommer att bidra till att stärka Lunds arbete och roll som innovationsnav såväl regionalt som nationellt och internationellt.

3.8. Klimatanpassning

I LundaEko omfattar mål 3.6 förebyggande klimatanpassning. Enligt målet ska den fysiska miljön i Lunds kommun utformas så att sårbarheten för risker kopplade till pågående klimatförändringar ska minska mellan 2021 och 2030. Klimatanpassning är en komplex fråga som vävs in i flera av kommunens planer och processer, så som hur värmeboljor ska hanteras eller hur översvämningar förebyggs genom exempelvis dagvattenhantering. Stadsdelen Brunnsög används som testbädd för dagvattenhantering och hur skyfall kan hanteras genom naturbaserade lösningar.

3.9. Klimatsmart mobilitet

Lund har arbetat aktivt och målmedvetet med frågan om mobilitet och hållbara transporter under lång tid genom strategin för ett miljöanpassat transportsystem (LundaMaTs). Vidare är kommunorganisationens fordonsflotta är sedan år 2020 fossilfri, och det är i Lund framtidens elväg demonstreras, vilken möjliggör laddning av batterier under färd för bussar och bilar.

Sedan 2020 har Lund även ett nytt hållbart transportslag i form av den nyöppnade spårvägen från centralstationen till forskningsanläggningarna ESS och Max IV. Spårvägen är ett exempel på stadsutveckling där universitetet, sjukhuset, Ideon och Lunds tekniska högskola kopplas ihop med den nya hållbara stadsdelen Brunnsög.

3.10. Rapportering och uppföljning

Uppföljning av klimatmålen i LundaEko görs genom en årlig miljöredovisning/hållbarhetsredovisning till kommunfullmäktige.

Lunds kommun följer upp och återrapporterar arbetet inom Borgmästaravtalet 2030 till CDP:s och ICLEI:s globala rapporteringsplattform för städer. Både 2020 och 2021 fick kommunen högsta betyg (A-listade) för sin rapportering vilket bekräftar att Lund är internationellt ledande i sitt klimatarbete.

4. Viable Cities åtaganden

Innovationsprogrammet Viable Cities genomförs i bred samverkan, för att bidra till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 som en del i det svenska åtagandet att uppfylla mål i Agenda 2030 och Parisavtalet. I detta ingår att vara internationella föregångare i städers omställning.

Viable Cities arbetar med en bredd av aktörer på tvärs över vetenskapliga discipliner, branscher och samhällssektorer. Det kopplar samman excellenta forskningsmiljöer med stora och små företag inom en rad branscher samt offentliga verksamheter och civilsamhällesorganisationer. I detta arbetar

Viable Cities med de 23 städer och fem myndigheter som gör åtaganden i klimatkontrakt 2030 och driver utvecklingen av Klimatkontrakt 2030 och faciliterar samverkan mellan partnerna.

Inom ramen för den roll som Viable Cities har som strategiskt innovationsprogram kommer programmet att verka för följande:

4.1. Bättre regler

Viable Cities har för avsikt att skapa ett kompetensstöd med tillhörande policylabb för att ge kommunen bättre överblick avseende nuvarande och kommande svensk och europeisk lagstiftning, regler och normer av relevans för städers klimatomställning. Detta innefattar processtöd för förändring av regelverk och normer för att i praktiken underlätta klimatomställningen. Detta kommer i ett första steg att koppla till utvecklingsarbetet kring systemdemonstratorer (se avsnitt 6).

Ambitionen är också att bidra till den utredning som regeringen tillsatt om Försöksverksamhet i kommuner och regioner², bl a med syfte att underlätta klimatomställning.

4.2. Innovationer

För att underlätta för kommunen att implementera innovationer som påskyndar klimatomställningen, kommer Viable Cities att bidra med kompetensnätverk och processtöd, bland annat genom att engagera andra strategiska innovationsprogram i den fortsatta utvecklingen av Klimatkontrakt 2030, framför allt inom mobilitet, energi, byggd miljö, cirkulär ekonomi, hälsa och digitalisering.

Utifrån samarbetsavtalet som inletts med det strategiska innovationsprogrammet Drive Sweden kring klimatsmart mobilitet kommer samverkan utvecklas ytterligare med såväl städer som myndigheter kring detta område, inte minst med Trafikverket.

4.3. Samordnad finansiering

Viable Cities kommer på följande sätt understödja kommunens behov av finansiering av klimatomställning och verka för samarbete och synergi mellan myndigheter och andra aktörer som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- Viable Cities kommer fortsatt arbeta med Klimatkontrakt 2030 med de 23 städerna och fem myndigheterna som är involverade i detta.
- Viable Cities samarbetar med Tillväxtverket som förvaltande myndighet av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden i Sverige och de insatser som finns öronmärkta för hållbar urban utveckling i syfte att skapa synergi med Klimatkontrakt 2030.
- Viable Cities har genom Rådet för Hållbara Städer startat ett samarbete för att skapa synergi mellan statliga myndigheters bidrag till städers klimatomställning och Klimatkontrakt 2030.

² Se [kommittédirektiv för utredningen på regeringens webbplats](#)

Myndigheterna utvecklar samordningen kring de olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 5.3 Samordnad finansiering.

- Viable Cities samarbetar med Kommuninvest och Europeiska Investeringsbanken EIB m fl i syfte att utveckla former för att förstärka den långsiktiga finansieringen av kommunens klimatinvesteringsplan.

Viable Cities arbetar vidare med att utveckla former för klimatinvesteringsplaner för städer, i samverkan med Malmö, Uppsala och Umeå som lärcase.

4.4. Uppbackning inför EU-finansiering

Om kommunen har för avsikt att söka finansiering från Europeiska Investeringsprogrammet för Forskning och Innovation Horisont Europas nya finansiella instrument utifrån mission ”100 Climate Neutral Cities by 2030” kommer Viable Cities att utifrån programmets roll och kompetens stödja ansökningsarbetet.

Det kan till exempel röra sig om satsningar utifrån arbetet med europeiska klimatkontrakt (Climate City Contract) eller inom EUs strukturfonder, och den särskilda satsningen där kring ”hållbar urban utveckling”. Viable Cities samverkar nära med de stödstrukturer som byggs upp kring EUs mission om klimatneutrala städer 2030 - såväl en plattform för EUs mission (EU mission platform, NetZeroCities) som ett nätverk av nationella noder som förväntas starta upp under 2022.

5. Myndigheternas åtaganden

Myndigheterna ska bidra till det missionsdrivna arbetet som syftar till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 och tillhandahåller en ram för samverkan genom det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.

Myndigheterna åtar sig att fortsätta det gemensamma arbetet för att stödja kommunernas klimatomställning inom följande områden:

5.1. Samordning kring lärdomar och regelverk

Myndigheterna avser att samverka för att skapa förutsättningar för en proaktiv dialog och lärande kring policyutveckling samt befintligt och kommande regelverk inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Arbetet sker utifrån kommunernas behov och sker i myndigheternas gemensamma arbetsgrupp samt i dialog med städerna. Myndigheterna deltar i det strategiska utvecklingsarbetet som beskrivs i avsnitt 6.

5.2. Forskning, innovationer och utveckling

Genom öppna utlysningar och andra insatsformer tillhandahåller myndigheterna finansiering för forskning, utveckling och systeminnovation som stödjer en snabbare klimatomställning.

Myndigheternas stöd riktar sig till olika typer av forskning, innovation, tillämpning och demonstration. Stöd ges även i andra former så som till exempel beställarnätverk och behovsägarnätverk.

5.3. Samordnad finansiering

Myndigheterna utvecklar löpande samordningen kring de olika insatser som pågår inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Utvecklingen sker bland annat genom strategiska innovationsprogram, de nationella forskningsprogrammen för klimat och hållbart samhällsbyggande, Rådet för hållbara städer, Europeiska regionala utvecklingsfonden, samt genom gemensam kommunikation via Hållbarstad.se. Myndigheterna deltar även i utvecklingsarbetet kring klimatinvesteringsplanering.

5.4. EUs ramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa

Myndigheterna arbetar med att stödja svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027. Detta innebär exempelvis påverkansarbete kring utformning av utlysningar och aktiviteter samt information och rådgivning till aktörer som planerar att delta i ansökningar till Horisont Europa. Inom ramen för detta ligger också EU-kommissionens nya satsning New European Bauhaus samt uppdraget klimatneutrala och smarta städer 2030. Myndigheterna deltar också i partnerskapet Driving Urban Transitions to a Sustainable Future, där utlysningar och andra aktiviteter inom området hållbar stadsutveckling kommer att vara aktuellt under de kommande åren.

6. Strategiska utvecklingsprojekt 2022

Under 2022 kommer följande strategiska utvecklingsprojekt att bedrivas inom Viable Cities Transition Lab i samverkan med samtliga 23 kommuner och fem myndigheter med syfte att vid den kommande revideringen av Klimatkontrakt 2030 kunna vidareutveckla innehållet i kontraktet.

Det utvecklingsarbete som bedrivits under 2021 gällande klimatinvesteringsplaner, medborgarengagemang och digitalisering och digitala verktyg kommer att drivas vidare som en horisontell del i utvecklingsarbetet under 2022.

6.1. Systemdemonstration

Viable Cities kommer i samarbete med myndigheterna utvecklar en ny insatsform för att driva innovation på systemnivå för att åstadkomma transformation i linje med mission klimatneutrala städer 2030. En systemdemonstration är ett kontrollerat sätt att testa en hållbar systemomställning

med en mix av innovativa lösningar i en verklig miljö – och med hänsyn till det sammanhang den ska fungera i.

Det handlar om att utifrån en specifik geografisk miljö eller definierat utmaningsområde arbeta parallellt med flera dimensioner av förändring (exv affärsmodeller, regelverk, styrformer, beteenden, teknologi). Detta för att göra för att lära och bygga en portfölj av insatser för att förstå och förändra systemet i verkligheten. Allt med siktet inställt på att snabba på klimatomställningen i städer och även ta sikte på mervinster av klimatomställningen som hälsa, inkludering, jobbskapande och nya affärsmöjligheter. Inte minst handlar det om att bygga in mobilisering av investeringar och möjlighet att skala och sprida sådant som fungerar för att få klimatomställningen att hända. Under 2022 kommer arbete med att utveckla systemdemonstration ske på flera nivåer, inom satsningen Klimatneutrala städer 2030 i Sverige, inom ramen för europeiskt samarbete och inom ramen för den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge.

6.2. Regionalt klimatkontrakt

Genom Energimyndigheten har Viable Cities under 2022 ett särskilt regeringsuppdrag att, utifrån arbetet med klimatkontrakt, utgöra ett stöd för nödvändigt innovationsarbete inom hållbar stads- och samhällsutveckling i Norrbotten och Västerbotten. Stödet riktar sig till de kommuner som berörs av större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten, och som stödjer det arbete som regeringens samordnare för samhällsomställning vid industrisatsningarna bedriver i dessa län.

Ambitionen är vidare att detta arbete med att regionalt vidareutveckla formerna för Klimatkontrakt 2030 ska kunna bidra till nya samverkansformer som kan vara intressanta att implementera i fler svenska regioner. Här avser även Viable Cities tillsammans med städer och myndigheter bidra till pågående regeringsuppdrag som ska ge underlag för regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan 2023. Det gäller uppdraget avseende lokala och regionala klimathandlingsplaner som bedrivs av Länsstyrelsen i Uppsala med stöd från Energimyndigheten och Naturvårdsverket, samt parallella uppdrag till Trafikanalys om klimatunderlag för transportsektorn respektive till Tillväxtanalys om näringslivets utveckling.

6.3. Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt

EU har i oktober 2021 sjösatt fem missioner för ett nytt och innovativt sätt att arbeta tillsammans och förbättra människors liv i och utanför Europa. De fem uppdragen ska tackla stora samhällsutmaningar som hälsa, klimat och miljö och formulerar ambitiösa och tidsatta mål som ska nås till 2030. Ett av dem är 100 klimatneutrala och smarta städer – med och för medborgarna (kallad Cities Mission) som är en viktig del i att leverera Europas gröna giv med sikte på en klimatneutral kontinent 2050. Detta innebär en väsentlig förstärkning av det svenska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030 och med Klimatkontrakt 2030 som verktyg för detta.

Under 2022 sker utvecklingsarbete för att ytterligare stärka kopplingen mellan det svenska och europeiska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030. Det sker inom en rad initiativ som involverar såväl städer, myndigheter som Viable Cities som program. Exempel är NetZeroCities (som

är en plattform för genomförande av Cities Mission och bl a ska utveckla former EUs klimatkontrakt i städer, Climate City Contract), partnerskapet Driving Urban Transitions, New European Bauhaus m fl.

New European Bauhaus-initiativet lanserades av EU-kommissionen i januari 2021, och kopplar samman EUs gröna giv med vår byggda miljö. I genomförandeplanen för Cities Mission pekar EU-kommissionens på att EUs Climate City Contract ska möjliggöra medverkande städer att integrera och stärka värden och principer i New European Bauhaus-initiativet i sina planer för klimatneutralitet. Arbete kring New European Bauhaus sker i samverkan med Boverkets (Rådet för hållbara städer) regeringsuppdrag att samordna Sveriges medverkan i New European Bauhaus.

En fortsatt utveckling av det globala samarbetet kring klimatneutrala städer 2030 kommer att ske. Detta tar framför allt utgångspunkt i samarbetet med UN-Habitat och den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge som involverar en lång rad svenska myndigheter och andra aktörer.

7. Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering

Viable Cities och kommunen är överens om att genomföra en årlig uppföljning av kommunens resultat inom ramen för Klimatkontrakt 2030. Viable Cities tar fram underlag för en årlig uppföljning på kommunal och nationell nivå.

7.1. Viktigaste uppdateringar för kommunen

Lunds viktigaste uppdatering i år är att Lunds program för ekologiskt hållbar utveckling 2021-2030, LundaEko III beslutades av kommunfullmäktige 2021-06-22. Programmet innehåller den övergripande målsättningen att Lund år 2030 är en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.

7.2. Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen

Lunds kommun vill gärna dela erfarenheten av att bilda ett klimatpolitiskt råd som granskar kommunens klimatarbete. Lunds kommun var 2018 först i landet att bilda ett lokalt klimatpolitiskt råd. Varje år överlämnar Rådet en rapport med en granskning av kommunens klimatarbete till kommunstyrelsen.

Rådets uppdrag är att granska kommunens arbete för minskad klimatpåverkan och klimatanpassning. Det ska också föreslå förbättringar som bidrar till att kommunen når sina klimatmål. Rådet består av experter med kompetens inom olika vetenskaper från Lunds universitet och SLU Alnarp.

Kommunens syfte med att instifta rådet är att ta vara på den kunskap som finns på universiteten. Detta görs för att utveckla ett framgångsrikt och innovativt klimatarbete, som även kan leda till

innovationer för klimatet och en ökad livskvalitet i Lund. Kommunen vill också att rådet ska bidra till ökad diskussion bland Lundaborna om klimatfrågor.

Lunds kommun vill vidare dela med sig av erfarenheter och framgångar med att bli en fossilbränslefri kommun. Detta uppnåddes till 99% under 2020 vilket också var mååret för insatsen, tack vare ett stort fokus på den egna fordonsflottan. Det har skett på ett innovativt sätt genom att parallellt med att byta ut flottan till fossilfria fordon också ha fokus på en optimering av fordonsflottan och införande av nya affärsmodeller som styr mot en mer resurseffektiv användning av fordonen. Detta är en lösning som många andra kommuner kan vara intresserade av att titta på och inspireras av, eller helt enkelt kopiera. Det är också ett koncept som går att applicera på flera andra områden.

7.3. Viktigaste uppdateringar för Viable Cities

Under året har Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 expanderat från nio till 23 städer som sedan den 1 oktober 2021 finns med i arbetet kring Klimatkontrakt 2030. De berörda kommunerna har tillsammans totalt 40 procent av Sveriges befolkning.

Under året har ett omfattande utvecklingsarbete bedrivits som gett inspel till vidareutvecklingen av Klimatkontrakt 2030 och städernas omställningsarbete. Det gäller tre områden: medborgarengagemang, digitalisering och digitala verktyg samt klimatinvesteringsplaner. Samtliga dessa tre har involverat städer, myndigheter och en lång rad intressenter från näringsliv, akademi, offentlig verksamhet och civilsamhälle. På vart och ett av områdena har arbetet lett fram till publikationer³ med rekommendationer för det fortsatta arbetet såväl för städer som myndigheter och Viable Cities som program.

Den 1 oktober 2021 lanserades EU-kommissionens arbete med missions⁴, som innefattar fem missions, däribland mission Climate neutral and smart cities (kallad Cities mission), som är i linje med det arbete som drivs i Sverige med Klimatkontrakt 2030 som en bärande process. I samband med detta publicerade EU-kommissionen även en plan för genomförande för mission klimatneutrala städer 2030. Den innefattar en plattform för genomförande av Cities mission i form av projektet Net Zero Cities där Viable Cities finns med som en part, bl a med ansvar att bidra i utvecklingen av en klimatkontrakt på EU-nivå. I november lanserades även den öppna innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge i samarbete med UN-Habitat och en rad myndigheter och andra aktörer.

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna

Myndigheterna har under året formerat en myndighetsövergripande arbetsgrupp – ett innovationsteam för att arbeta med och kontinuerligt utveckla och följa upp myndigheternas åtagande i Klimatkontrakt 2030. Innovationsteamet består av en arbetsgrupp och en chefsgrupp med representanter från respektive myndighet. Innovationsteamet har tillsammans med Viable Cities programkontor arbetat för att koordinera och utveckla arbetsätt. Bland annat genom workshops i syfte att öka förståelsen för kommunernas behov och för missionsorienterad och hållbar systeminnovation kopplat till Klimatkontrakt 2030. Representanter från myndigheterna har också

³ Se länkar till publikationerna på viablecities.se/revidering2021

⁴ Se [Communication from the Commission on European Missions](#) september 2021

deltagit i klimatkontraktets strategiska utvecklingsprojekt inom digitalisering, medborgarengagemang och klimatinvesteringsplaner genom styrgrupp och referensgrupper samt har deltagit i workshops om utvecklingen av systemdemonstratorer. Från december 2021 ingår även Trafikverket som signatär och finns i arbetet med Klimatkontrakt 2030.

Genom Rådet för hållbara städer har en förstudie om kommuners behov av stöd för finansiering och annat kunskapsstöd tagits fram. Förstudien kommer att ligga till grund för den fortsatta utvecklingen av samordnad finansiering och kunskapsstöd. Myndigheterna har också medverkat i Boverkets regeringsuppdrag kring New European Bauhaus.

Myndigheterna har utöver Viable Cities utlysningar även genomfört flera olika aktiviteter och utlysningar inom ramen för sina respektive uppdrag för att bidra till åtagandena i klimatkontrakt 2030. Till exempel riktade utlysningar om attraktiva hållbara livsmiljöer, landsbygder och regional utveckling, klimatanpassning av byggd miljö, klimatvinster med resurseffektivitet, blå innovation och AI i klimatets tjänst. De kommuner som år 2020 signerat Klimatkontrakt 2030 har kunnat ta del av ett innovationsledningsstöd och ett arbete har påbörjats kring ett erbjudande rörande systemdemonstratorer.

Myndigheterna har arbetat med att påverka utformningen av utlysningar och aktiviteter inom Horisont Europa 2021–2027. Myndigheterna har arbetat aktivt och drivande för att stödja Regeringskansliet i dess roll att företräda Sverige vid Horisont Europas programkommittémöten för kluster 5 Klimat, energi och mobilitet men även för Sveriges arbete i den tillfälliga arbetsgrupp som EU-kommissionen skapat för uppdraget Klimatneutrala och smarta städer. Myndigheterna har också bidragit med information och rådgivning till de målgrupper som utlysningarna riktar sig till.

8. Kontraktet

Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2022. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Klimatkontrakt 2030

mellan Lunds kommun, myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket
och Trafikverket samt Viable Cities

Stockholm 2021-12-08 Parterna är överens om de gemensamma åtaganden, så som de formuleras i Lunds kommun reviderade Klimatkontrakt 2030. Kontraktet har förberetts inom ramen för Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 2.0. Undertecknandet sker under European Viable Cities Day den 8 december 2021.

Philip Sandberg

Kommunstyrelsens ordförande,
Lunds kommun

Olga Kordas

Programchef, Viable Cities

Robert Andrén

Generaldirektör,
Energimyndigheten

Darja Isaksson

Generaldirektör,
Vinnova

Ingrid Petersson

Generaldirektör,
Formas

Gunilla Nordlöf

Generaldirektör,
Tillväxtverket

Lena Erixon

Generaldirektör,
Trafikverket

Bilaga 1 – länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Lunds kommun.

Länkar till relevanta dokument

[Lunds kommuns klimatkontrakt 2030 \(version 2020\)](#)

[Fler strategiska planer, t.ex. översiktsplan hittar ni i Lunds författningssamling](#)

[Länk till Lundaeko](#)

[Länk till Hållbarhetspolicyn](#)

[Länk till Energiplan](#)

[Länk till Avfallsplan](#)

[Länk till LundaMats](#)